

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
24/4826 - 4

Saksbeh.:
Marte Stine Skinnerlien

Dato:
09.12.2024

Høringsinnspill om NOU 2024:14 Med lov skal data deles fra utvalget for kjønns- og seksualitetsmangfold i Oslo kommune

Utvalget for kjønns- og seksualitetsmangfold er et rådgivende organ for byrådet og bystyret i Oslo kommune i saker som angår kjønns- og seksualitetsmangfold. Utvalget har rett til å uttale seg i alle saker som angår kjønns- og seksualitetsmangfold. Uttalelsene skal følge saksdokumentene til det organet som avgjør saken endelig. Utvalget ønsker å legge frem sitt syn på ovennevnte høring, og hvordan det ser ut for personer som bryter med normer for kjønn og seksualitet og de organisasjonene som representerer denne sammensatte gruppen.

Utvalget har følgende uttalelse om NOU 2024:14 Med lov skal data deles:

Utvalget for kjønns- og seksualitetsmangfold uttrykker bekymring over forholdet mellom sensitive persondata knytta til enkelte organisasjoner med seksualpolitisk formål og/eller helseformål, og åpen selvbetjent deling. Tematikken er svært kort beskrevet i kapittel 14.3.1 *Dagens rettslige situasjon*. For mange skeive organisasjoner er dagens situasjon slik at foreninger/klubber med sensitivt formål, som swingersklubber, BDSM-klubber, fetisjforeninger og foreninger for seksuelle og reproduktive rettigheter står i en vanskelig konflikt mellom ordinære foreningsaktiviteter og Enhetsregisterets krav.

På den ene siden kreves organisasjonsnummer eller registrering i frivillighetsregisteret for alminnelige aktiviteter som det å:

- Opprette Vipps/bankkonto.
- Søke om gratis programvare for ideelle organisasjoner via TechSoup/Frivillighet Norge
- Be om refusjon av MVA via Stiftelsestilsynet.
- Booke møterom for klubber og lag i flere kommuner/på bibliotek.

På den andre siden krever Enhetsregisteret (gitt at endringer går igjennom) at ikke bare kontaktperson, men hele styret med varamedlemmer skal registreres, og utredningen mener disse fortsatt skal være søkbare for alle som ønsker det. Dette kan ha følgende konsekvenser:

- Folk vegrer seg for å påta seg frivillige verv.
- "Doxxing" og henvendelser til frivilliges arbeidsgiver og uthenging; ifølge politiet er dette fullt lovlig fordi informasjonen er tilgjengelig via brreg.no.
- Det er fare for, og vi er også kjent med at, personer på grunn av sin oppføring som styremedlem i enkelte SKK- og SRHR-organisasjoner har opplevd både diskriminering, negativ sosial kontroll, trakassering og generelt misbruk av personopplysninger. Dette er vi kjent med at har skjedd i flere saker som angår barnefordeling etter samlivsbrudd.
- Kampanjer og trakassering skjer mot personer med en legning som eksplisitt *IKKE* er omfattet av hatkrim- og diskrimineringsloven, som aseksuelle, fetisjister og BDSMere.
- Vi kjenner til tilfeller der hele styret i frivillige foreninger har blitt truet til å gå av, ellers vil deres legitime aktiviteter bli omtalt i lokalavisene med negativ vinkling.
- Vi kjenner til at frivilliges nære familie har blitt utsatt for kampanjer om å ikke bli nominert til valg på grunn av søskens aktivitet i en SRHR-relatert organisasjon.
- Flere organisasjoner opererer med "falske" navn både på forening og styremedlemmer, og personer låner bort identitet for å beskytte sårbare personer som faktisk innehar vervene. Ulempene ved dette mener vi mer enn oppveier de eventuelle godene ved å ha likt regelverk for små organisasjoner som drives 100% for medlemmenes midler og små donasjoner, versus næringsdrivende organisasjoner der private aktører har legitim interesse i å vite hvem som er ansvarlige og pressen har legitimt behov for innsyn. Lengre tid "Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold" bare "F48" i offisielle papirer, da homoseksualitet var både tabu og ulovlig. Flere titalls organisasjoner må ha dekknavn også i dag, selv om deres aktivitet er 100% lovlig.

Vi mener innsyn i de tilfellene dette behøves for kontrollformål eller offentlighetens legitime behov, kan ordnes på tilsvarende måte som for skattelistene eller innsyn i eksamensresultat/vitnemål. Det bør ikke være aktiv datadeling for denne type informasjon fra frivillige organisasjoner utover kontaktperson.

Det burde både loggføres hvem som har innsyn og i særlige tilfeller kreve godkjenning fra den det angår – for eksempel ved vurdering av kredittverdighet.

Vennlig hilsen

Per-Karsten Nordhaug
utvalgsleder

